

Data publikacji: (25.02.2020 do 02.03.2020r.)

Stan uprawy dla miejscowości : Pieńsk

Średnie dobowe ilości opadów w badanym okresie były niewielkie . Na początku zanotowano najwięcej, bo 2,5 mm wody. Kolejne dni wskazywały jedynie tendencję spadkową. W końcowym okresie poziom słupa wody wahał się w przedziale od 1 mm do zera. Przez cały miesiąc luty spadło prawie 96,5 litra wody na jeden metr kwadratowy. Średnia wilgotność powietrza nie była wysoka i wahała się w przedziale od 74 do 87%. Wartości temperatury powietrza również nie wskazywały na okres zimowy. Średnia temperatura powietrza kształtowała się w granicach od 2 do 7,5 stopni C. Minimalna temperatura powietrza tylko w jednym dniu przyjęła wartość bliską zeru. W pozostałych dniach wahała się w przedziale od 0,3 do 3,8 stopni C. Przy gruncie, w badanym okresie, również było ciepło. Wartości temperatury zamknęły się w przedziale od 1,9 do 6,5 stopni C. Średnia temperatura gruntu mierzona na głębokości 10 cm, zamykała się w przedziale od 3 do 5,5 stopni C. Siła wiatru, w porównaniu z okresem poprzednim, zmalała i zamknęła się w przedziale od 2,5 do 7 metrów na sekundę. (9 – 25,2 km/h). Najwyższą wartość prędkość wiatru osiągnęła 29 lutego.

Roślina: (Pszenvica ozima)

Rośliny na uprawach występują w fazach BBCH od 18 do 22. Rośliny znajdują się w fazie wegetacji od fazy 3 listka do fazy drugiego rozkrzewienia. Zróznicowana faza rozwoju jest skutkiem przeciągniętym terminem siewu. Sprzyjająca pogoda sprzyjała bardzo późnym siewom. Odnotowano przypadki obsiewania plantacji na początku grudnia.

Rośliny na plantacjach powschodziły równomiernie. Rośliny są wyrównane. Na kilku uprawach, tych obsianych wcześniej, znajdujących się w fazie drugiego i trzeciego rozkrzewienia, stwierdzono żółte przebarwienia liści. Zaobserwowano również pierwsze objawy występowania brunatnej plamistości liści zbóż

Zagrożenia:

Istnieje podejrzenie wystąpienia choroby Mączniaka prawdziwego, którego sprawcą jest *Blumeria graminis*– grzyb. Pierwsze objawy mączniaka pojawiają się na młodych siewkach. Najbardziej charakterystycznym objawem jest biały, kłaczkowaty nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wojłokowate białe lub szarobiałe naloty (często obserwowane czarne kuleczki – chasmotecja struktura przetrwalnikowa) występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny.

Zalecenia:

Zaleca się obserwację plantacji pod kątem rozwoju choroby. Objawy nasilają się przy wilgotności 80% i temperaturze powietrza od 10 do 18 stopni C. Progiem szkodliwości jest 10 – 15% porażonych roślin, będących w fazie krzewienia. Z chwilą ruszenia wegetacji należy zastosować nawożenie azotem. Pierwsza dawka czystego składnika azotu powinna wynosić około 30 kg. Przy słabszej kondycji roślin, można użyć większej dawki. Jednak należy pamiętać, że jednorazowa dawka azotu nie powinna przekroczyć 60 kg czystego składnika.

Zagrożenia:

Zaobserwowano pierwsze objawy występowania brunatnej plamistości liści zbóż, której sprawcą jest grzyb *Pyrenophora tritici-repentis*. Jest to pospolita choroba zbóż, powszechnie występująca w rejonach ich uprawy o klimacie chłodnym i wilgotnym. Choroba rozwija się głównie na pszenicy, życie i pszenżycie. Może spowodować straty w plonie sięgające 5-50%. Pierwsze objawy pojawiają się na liściach najstarszych (dolnych), potem stopniowo choroba opanowuje coraz wyższe liście. Objawy mają postać brunatnych plam o soczewkowatym, lub nieregularnie owalnym kształcie, otoczonych chlorotyczną obwódką. Czasami plamy nie posiadają obwódki, lub występuje tylko chloroza. W środku plamy często występuje niewielka nekroza. Przy dużym nasileniu choroby plamy zlewają się z sobą, a porażony liść obumiera.

Zalecenia:

Zaleca się obserwację plantacji pod kątem rozwoju choroby. Objawy nasilają się przy wilgotności 80% i temperaturze powietrza od 10 do 18 stopni C. Progiem szkodliwości jest 10 – 15% porażonych roślin, będących w fazie krzewienia. Z chwilą ruszenia wegetacji należy zastosować nawożenie azotem. Pierwsza dawka czystego składnika azotu powinna wynosić około 30 kg. Przy słabszej kondycji roślin, można użyć większej dawki. Jednak należy pamiętać, że jednorazowa dawka azotu nie powinna przekroczyć 60 kg czystego składnika.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji

Roślina: (Jęczmień ozimy)

Jęczmień ozimy, wysiany w optymalnym dla Dolnego Śląska terminie siewu, przypadającym na drugą dekadę września, znajduje się w fazie wzrostu w skali BBCH 25 – 26. Rośliny znajdują się w fazie silnego krzewienia. Uprawy są wyrównane a rośliny prawidłowo ukorzenione i rozkrzewione.

Zagrożenia:

Istnieje podejrzenie wystąpienia choroby Mączniaka prawdziwego, którego sprawcą jest *Blumeria graminis* – grzyb. Pierwsze objawy mączniaka pojawiają się na młodych siewkach. Najbardziej charakterystycznym objawem jest biały, kłaczkowaty nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wojłokowate białe lub szarobiałe naloty (często obserwowane czarne kuleczki – chasmotecja struktura przetrwalnikowa) występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny.

Zalecenia:

Należy pamiętać o tym, że w IOR pierwszeństwo mają metody nie chemiczne (agrotechniczne, mechaniczne, fizyczne, biologiczne, hodowlane i inne) a gdy te okażą się niewystarczające, wówczas uzasadnione będzie zastosowanie ochrony chemicznej.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji

Roślina: (Pszonżyto ozime)

Rośliny znajdują się w fazie rozwoju BBCH 21-23. Plantacje są wyrównane a rośliny nie noszą śladów żerowania szkodników czy działania chorób.

Roślina: (Rzepak ozimy)

W badanym okresie plantacje rzepaku znajdują się w fazie 9-12 liści. Według skali BBCH 19-20. Rośliny formują się równomiernie i nie występuje zjawisko wypadania roślin. Ciepła jesień sprawiła, że na części plantacji nastąpiło wybiegnięcie liści i stożków wzrostu. Wcześniejsze warunki pogodowe, szczególnie temperatura, sprawiły, że rośliny rzepaku znalazły się w fazie spoczynku zimowego. W fazie zimowania korzeń powinien sięgać głębokości około 50 cm, szyjka korzeniowa powinna osiągnąć grubość 1-2 cm a rozeta liściowa składać się z 8-10 liści.

Zagrożenia:

W plantacjach rzepaku stwierdzono objawy chorobowe kiły kapusty, która nadal występuje w sporym nasileniu. Kiła kapusty to choroba wywoływana pierwotniakiem *Plasmodiophora brassicae*. Objawami choroby są pojedyncze lub liczne guzki, zgrubienia, narośla różnej wielkości, które pojawiają się na korzeniu głównym i korzeniach bocznych. Początkowo guzki są gładkie, ale z czasem ulegają spękaniu, gniciu, po pewnym czasie rozpadają się. Symptomy choroby widoczne są również na liściach w postaci żółtych lub czerwono-fioletowych przebarwień. Innymi objawami są: zahamowanie wzrostu roślin, przyspieszenie kwitnienia i dojrzewania, więdnienie, a czasem nawet i całkowite zamieranie roślin. Niekiedy porażone rośliny wydają plon, ale jest on zredukowany pod **względem** ilościowym i jakościowym. Nasiona są małe, niedojrzałe ze zdecydowanie niższą zawartością oleju. Zainfekowane rośliny mogą przeżyć atak choroby, gdy będą miały zagwarantowaną dostateczną wilgotność i wykształcą wtórny system korzeniowy.

Zalecenia:

Trudny do zwalczania pierwotniak i jego przetrwalniki glebowe, może być zredukowany profilaktyką w uprawie rzepaku. Należy unikać uprawy tej rośliny i innych roślin kapustnych przez okres co najmniej 4 lat. Uprawy tych roślin w sąsiedztwie. Niedopuszczanie do powstawania samosiewów i rozprzestrzeniania się chwastów z rodziny krzyżowych, jak popularne taszniki, tobołki samosiewy gorczycy czy rzodkwi. Należy wysiewać odmiany rzepaku odporne na kiłę i dbać aby stanowiskiem dla plantacji nie były gleby kwaśne.

